

Onderwerp Gevelgroen	
Nummer	2018/274548
Portefeuillehouder	Snoek, M.
Programma/beleidsveld	5.1 Openbare ruimte en mobiliteit
Afdeling	BBOR
Auteur	Meuleman, L.M.
Telefoonnummer	023-5113386
Email	lmeuleman@haarlem.nl
Kernboodschap	De geveltuinen in Haarlem worden zeer gewaardeerd en zijn belangrijk voor het groene beeld van de stad. Op dit moment is er geen beleid voor gevelgroen in de gemeente Haarlem. Geveltuinen mogen officieel niet worden aangelegd. Maar de gemeente gedooft het. Als er een handhavingsverzoek komt moet de gemeente echter wel ingrijpen en de geveltuin verwijderen. Ook al is de geveltuin een toevoeging voor de leefbaarheid in de stad. Deze situatie is niet wenselijk. Ook ongewenste situaties kunnen zonder beleid niet worden aangepast. In 2011 is het handhavingsbeleid van de gemeente Haarlem voor geannexeerde grond vastgesteld en in 2016 het plan van aanpak Oneigenlijk Gebruik Gemeentegrond. Om te voorkomen dat gewenste geveltuinen worden aangemerkt als annexatie, is het noodzakelijk dat er uitvoeringsregels komen voor gevelgroen binnen de gemeente Haarlem. Met de spelregels zoals hier voorgesteld kan er gehandhaafd worden op ongewenste situaties maar blijven gewenste geveltuinen bestaan.
Behandelveorstel voor commissie	Niet van toepassing
Relevante eerdere besluiten	Raadsstuk Oneigenlijk Gebruik van Gemeentegrond (2016/119221) zoals vastgesteld in de raadsvergadering van 22 september 2016. Bijlage A PvA Oneigenlijk Gebruik Gemeentegrond (2016/119221) zoals vastgesteld in de raadsvergadering van 22 september 2016.

Besluit College d.d. 24 juli 2018	Het college van burgemeester en wethouders Besluit: 1. Het college stelt de Spelregels voor gevelgroen in Haarlem vast. de secretaris, de burgemeester,
--------------------------------------	--

1. Inleiding

De geveltuinen in Haarlem worden zeer gewaardeerd en zijn belangrijk voor het groene beeld van de stad. Ze brengen kleur en natuur in een overwegend stenen omgeving. Met name in de groenarme wijken zijn de geveltuinen een belangrijke toevoeging aan het directe buurtgroen.

Op dit moment is er geen beleid voor gevelgroen in de gemeente Haarlem. Geveltuinen mogen officieel niet worden aangelegd. Maar de gemeente gedooft het. Als er een handhavingsverzoek komt moet de gemeente echter wel ingrijpen en de geveltuin verwijderen. Ook al is de geveltuin een toevoeging voor de leefbaarheid in de stad. Deze situatie is niet wenselijk.

Ook ongewenste situaties kunnen zonder beleid niet worden aangepast. In 2011 is het handhavingsbeleid van de gemeente Haarlem voor geannexeerde grond vastgesteld en in 2016 het plan van aanpak Oneigenlijk Gebruik Gemeentegrond. Om te voorkomen dat gewenste geveltuinen worden aangemerkt als annexatie, is het noodzakelijk dat er uitvoeringsregels komen voor gevelgroen binnen de gemeente Haarlem. Met de spelregels zoals hier voorgesteld kan er gehandhaafd worden op ongewenste situaties maar blijven gewenste geveltuinen bestaan. (Bijlage A spelregels gevelgroen Haarlem)

Het aanleggen van geveltuinen wordt op dit moment maar beperkt gepromoot. Terwijl de gemeente dit wel graag wil vanwege de positieve effecten. Door spelregels vast te stellen ontstaat de mogelijkheid om dit te doen.

2. Besluitpunten college

Het college stelt de Spelregels voor gevelgroen in Haarlem vast.

3. Beoogd resultaat

Spelregels voor gevelgroen geeft bewoners meer zekerheid en het is duidelijk wat wel en niet mag. Met vastgestelde spelregels kan de aanleg van geveltuinen actief gepromoot worden en kan bij echt ongewenste situaties, zoals illegaal grondgebruik, worden gehandhaafd.

4. Argumenten

1. *Op dit moment is er geen beleid*

Op dit moment is er geen beleid voor gevelgroen in de gemeente Haarlem. Wel is er een folder uit 2008 (de promotiefolder “Groen in de wijk”) die richtlijnen beschrijft waaraan gevelgroen moet voldoen. Echter deze folder is nooit vastgesteld als beleid en het betreft hier dus een vorm van gedogen. De folder bevat bovendien beeldmateriaal dat niet overeenkomt met de daarin gestelde spelregels. Zo zijn er geveltuinen te zien met een breedte van meer dan 60 centimeter. Het aanleggen van geveltuinen wordt op dit moment niet gepromoot omdat het eigenlijk niet mag en er geen uitvoeringsregels voor zijn.

2. *Duidelijkheid is gewenst*

Ruimte is schaars en vraagt om een goede invulling. Met de juiste invulling kan er voor worden gezorgd dat iedereen een goed en aangenaam woon- en leefklimaat heeft. Om dit te realiseren moeten duidelijke regels en voorschriften worden opgesteld en gerespecteerd. Zonder vastgestelde uitvoeringsregels kunnen onwenselijke situaties niet worden gehandhaafd. In 2011 is het handhavingsbeleid van de gemeente Haarlem voor geannexeerde grond vastgesteld en in 2016 het plan van aanpak Oneigenlijk Gebruik Gemeentegrond. Om te voorkomen dat gewenste geveltuinen worden aangemerkt als annexatie, is het noodzakelijk dat er uitvoeringsregels komen voor gevelgroen binnen de gemeente Haarlem. Met de spelregels kan er gehandhaafd worden op ongewenste situaties maar blijven gewenste geveltuinen bestaan. Omdat geveltuinen nu officieel niet mogen moet er gehandhaafd worden bij elk handhavingsverzoek. Ook op geveltuinen die we graag zouden behouden voor de stad. In de praktijk is het soms onduidelijk of een geveltuin ook echt een geveltuin is. Denk bijvoorbeeld aan stokrozen die tussen tegels groeien. Dit geeft onduidelijkheid bij het beheer. Een geveltuin moet wel te herkennen zijn. Het opstellen van uitvoeringsregels helpt hierbij.

3. *Privaatrechtelijke aanspraken*

Door verjaring kan het eigendom van grond overgaan op degene die bezit heeft genomen van de betreffende grond. Het opstellen van uitvoeringsregels voor geveltuinen is in de letter van de wet geen bescherming van verjaring. Echter, aan verjaring en aan het toekennen door de rechtbank van verjaring, worden zeer strikte gedragingen en bewijsvoeringen gesteld. Een van de meest belangrijke criteria is het “in bezit nemen” van de grond. Bij het toestaan van een geveltuin zal dat niet aan de orde zijn. Het beplanten van een stukje openbare ruimte en het onderhouden daarvan wordt niet aangemerkt als een bezitsdaad en komt derhalve niet in aanmerking voor toekenning van verjaring (voldoende uitspraken en jurisprudentie aanwezig). Het in bezit nemen van een stuk(je) grond moet gepaard gaan met het onttrekken van deze grond aan de openbare ruimte door bijvoorbeeld hoge en ondoordringbare schuttingen/erfafscheidingen om het stuk(je) grond te plaatsen. Daar kan, door zijn verschijningsvorm en eisen die aan een geveltuin worden gesteld door de gemeente, geen sprake van zijn bij geveltuinen. Daarmee is het risico op het verliezen door verjaring van deze grond geminimaliseerd tot nihil.

4. Het besluit past binnen de nieuwe omgevingswet

Naar verwachting gaat in 2021 de Omgevingswet in werking. De voorstelde spelregels passen in de Omgevingswet omdat de spelregels duidelijke kaders bieden aan bewoners. Contracten en vergunningen worden overbodig. De spelregels kunnen uiteindelijk worden overgenomen in het Omgevingsplan.

5. Meer zekerheid voor bewoners ten opzichte van de huidige situatie

Met het vaststellen van spelregels voor geveltuinen gaat er in de praktijk voor mensen vrijwel niets veranderen. Waar op dit moment nog bij ieder handhavingsverzoek moet worden gehandhaafd en de hele geveltuin zou moeten worden verwijderd, hoeft dat niet meer als de geveltuin voldoet aan de spelregels. Burgers krijgen hiermee dus meer zekerheid.

6. Financiën

Voor het uitvoeren van deze uitvoeringsregels worden geen extra kosten gemaakt.

6. Uitvoering

De mogelijkheden voor gevelgroen zullen na vaststelling van de uitvoeringsregels actief gepromoot worden. Het zal onderdeel worden van de promotie van klimaatadaptieve maatregelen.

Voor bewoners gaat er in de praktijk weinig veranderen. Via (de website van) Spaarnelanden worden bewoners die zoeken naar de mogelijkheden voor gevelgroen geïnformeerd over wat de spelregels zijn. Dit is op dit moment erg bescheiden, maar na het vaststellen van beleid zal er meer media aandacht aan worden gegeven. Na vaststelling van de spelregels zal de promotie van gevelgroen actief worden opgestart via NME, Spaarnelanden en team klimaatadaptatie. Website en folders over gevelgroen kunnen ook worden ingezet bij de promotie van Operatie Steenbreek.

7. Bijlagen

Bijlage A Spelregels gevelgroen in Haarlem.